

NOPEUTETUN PALKKATURVAMENETTKEHAN OHJE PALKKANLASKIJALLE

Mikä on nopeutettu palkkaturvamenettely?

Konkurssipesä voi Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) suostumuksella hakea palkkaturvaa työntekijöiden lukuun ns. nopeutetussa palkkaturvamenettelyssä. Menettelyllä pyritään siihen, että työntekijöille pystyttäisiin maksamaan lopputili kahden viikon irtisanomisajan päättymiseen mennessä.

Hakemuksen tekeminen kuuluu pesänhoitajan tehtäviin. Käytännössä yrityksen palkanlaskija joutuu kuitenkin huolehtimaan siitä, että haetut saatavat ovat perusteiltaan ja määriltään oikeansisältöiset.

Konkurssin alkaessa pesänhoitajalle on ilmoitettu KEHA-keskuksessa palkkaturva-asiaa hoitavan henkilön yhteystiedot. Palkanlaskijan on syytä ottaa yhteyttä asiaa hoitavaan henkilöön mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, mikäli hänellä on kysyttävää.

Konkurssipesä hakee kaikkien työntekijöiden palkkoja yhdellä hakemuksella, jonka liitteenä on palkkalaskelmat. KEHA-keskus maksaa saatavien yhteissumman konkurssipesälle ja konkurssipesä tilittää palkat työntekijöille.

Miksi palkanlaskennalla on kiire konkurssitilanteessa?

Työntekijän irtisanomisaika konkurssitilanteessa on vain 14 päivää ja palkkojen tulisi olla työntekijöiden tileillä irtisanomisajan viimeisenä päivänä. Palkanlaskenta tulisi siis aloittaa mahdollisimman pian konkurssin alkamisen jälkeen, jotta palkkalaskelmat voidaan toimittaa hyvissä ajoin KEHA-keskukseen tarkistettavaksi. Niihin voidaan joutua tekemään vielä muutoksia. Kun palkat saadaan ajoissa maksettua, vältetään odotusajan palkan ja viivästyskorkojen maksamiselta työntekijöille.

Miten palkanlaskenta eroaa normaalitilanteesta?

Palkanlaskenta vastaa hyvin pitkälle normaalia lopputilin laskemista. Saatavien tulee perustua työlainsäädäntöön, työsopimukseen ja työsuhteissa mahdollisesti sovellettavaan työehtosopimukseen. KEHA-keskukselle on ilmoitettava työsuhteissa sovellettava työehtosopimus.

Työntekijöille laaditaan normaalit palkkalaskelmat, joiden perusteella pesänhoitaja hakee palkkaturvaa. Palkkaturvana voidaan maksaa kaikki työsuhteesta johtuvat saatavat, jotka työnantajakin olisi ollut velvollinen maksamaan muutamia palkkaturvalaista aiheutuvia poikkeustilanteita lukuun ottamatta.

Konkurssi ja palkkaturvamenettely aiheuttavat kuitenkin joitakin normaalista poikkeavia toimenpiteitä palkanlaskentaan. Haettavat saatavat tulee olla eri palkkalaskelmilla seuraavan jaon mukaisesti.

- Valvottavat saatavat

- Palkanmaksujakso katkaistaan konkurssin alkamispäivän mukaan ja palkat ym. saatavat lasketaan erikseen sen mukaan, ovatko ne syntyneet ennen konkurssia vai sen aikana. Ennen konkurssia syntyneet saatavat lasketaan konkurssiin asettamispäivään asti tämä päivä mukaan lukien.
- Lomakorvaus maksetaan myös viimeisen kuukauden osalta valvottavana saatavana, vaikka lomaoikeus olisikin osittain kertynyt konkurssiin asettamisen jälkeen. Poikkeuksena prosenttiperusteinen lomakorvaus, ks. kohta massavelkaiset saatavat.

- Massavelkaiset saatavat

- Konkurssin alkamisen jälkeiseen aikaan kohdistuu yleensä vain 14 päivän irtisanomisajan palkka, johon sisältyy normaalisti 10 työpäivää. Palkka maksetaan työpäiviltä. Jos lomakorvaus lasketaan prosenttiperusteella, kuten esim. talonrakennusalalla, irtisanomisajan palkasta lasketaan lomakorvaus massavelkoihin.

Ota huomioon tämä, jos yritys on ollut yrityssaneerauksessa:

- Yrityssaneerausmenettelyn aikaiset saatavat tulee laskea erikseen. Ota yhteyttä pesänhoitajaan tai palkkaturvaan tarkempien ohjeiden saamiseksi siitä, miltä ajalta saatavat lasketaan edellisten lisäksi erikseen.

Ohjeita palkanlaskentaan ja palkkaerittelyjen sisältö

Palkkaerittelyistä tulee ilmetä:

- työntekijän nimi ja henkilötunnus
- työsuhteen alkamis- ja päättymispäivät
- ennakonpidätyksen, työntekijän työeläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun määrä
- palkkaennakot
- palkan ulosotot
- ay-jäsenmaksut
- muut mahdolliset vähennykset
- saatavien laskentaperuste ja kertymäaika (esim. tuntipalkan tai kuukausipalkan määrä, prosentti, lomaKTA ja kerroin jne.)
- lomakorvaukset tulee eritellä lomanmääräytymiskausittain
- lomakorvaus ja lomaraha tulee olla eriteltynä (ellei yhdistetty TES:ssä, kuten rakennusalalla)

- työajanlyhennysrahat ja ylityöt tulee eritellä, montako päivää/tuntia, miltä ajalta ovat kertyneet
- mikäli kyse on pidetyistä lomapäivistä tai pekkasvapaista, pyydetään ilmoittamaan milloin ne on pidetty
- pyydetään ilmoittamaan, onko työntekijöitä ollut lomautettuna konkurssi hetkellä tai aiemmin siten, että lomautus on vaikuttanut vuosilomien kertymiseen

Huom! Lomaraha (lomaltapaluuraha) maksetaan lomakorvauksesta vain, jos yrityksessä noudatettavassa työehtosopimuksessa on siitä nimenomaisesti mainittu. Konkurssitilanne ei muodosta poikkeusta normaalista työsuhteen päättämisestä, ellei siitä ole työehtosopimuksessa erikseen mainittu.

Äitiyslomalla, hoitovapaalla, pitkällä sairauslomalla, opintovapaalla, armeijassa tms. olevat työntekijät, joille työnantaja ei muutoinkaan olisi velvollinen maksamaan palkkaa, eivät ole oikeutettuja irtisanomisajan palkkaan.

Työajan lyhennyskorvaus maksetaan työehtosopimusten mukaan yleensä vain työssäolon ajalta. Näin ollen prosenttiperusteiseen työajan lyhennyskorvaukseen ei ole oikeutta silloin, kun työntekijä ei työskentele irtisanomisajalla.

Kilometrikorvauksista ja päivärahoista tarvitaan hakemukseen liitteeksi matkalaskut.

Irtisanomisajan palkan laskennassa on huomioitava esim. työntekijän säännöllisen työajan, osa-aikaisuuden, yrityksessä laaditun työvuoroluettelon ja työntekovelvoitteen vaikutus irtisanomisajan palkkaan.

Nettomääräinen palkkaennakko tai palkan osasuoritus tulee muuntaa ja huomioida bruttomääräisenä. Palkkaturvaan tulevissa palkkalaskelmissa ei saa olla nettomääräisiä työnantajan maksamien saatavan suoritusten vähennyksiä.

Tämä johtuu siitä, että erääntyneiden ja työnantajan jo maksamien suoritusten osalta työnantaja on velvollinen suorittamaan mm. ennakonpidätykset maksamastaan osasta verottajalle. Nämä eivät siten ole työntekijöiden saatavia työnantajalta vaan työnantajan omaa velkaa muulle taholle. Siten työnantajan velka osuutta ei voida huomioida palkkaturvaan tulevissa laskelmissa. Pyydä tarvittaessa lisäohjeita palkkaturvan esittelijältä.

Palkkaturvalaista johtuvia erityistilanteita

Palkkaturvaa voidaan maksaa enintään 19 000 euroa työntekijää kohden.

Palkkaturvana voidaan maksaa ainoastaan saatavia, joita koskeva hakemus on jätetty KEHA-keskukseen kolmen kuukauden kuluessa saatavan eräpäivästä. Tätä vanhempia saatavia ei sisällytetä palkkalaskelmiin. Huom! Kyseessä voi olla esim. lomakorvaus lomista, jotka ovat jääneet pitämättä. Ota yhteys KEHA-keskukseen, mikäli epäilet, että työntekijöillä voi olla tällaisia saatavia tai saatavia on ylipäättänsä maksamatta pitkältä ajalta.

Mikäli työntekijöillä on ollut käytössä työaikapankki, ota yhteys KEHA-keskukseen.

Palkkaturvana maksetaan vain työsopimuslain 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua työsuhteesta johtuvia saatavia. Osakeyhtiön toimitusjohtaja ja avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies eivät ole työsuhteessa. Työsuhteisia eivät ole myöskään esimerkiksi hallituksen puheenjohtaja tai yhtiön hallituksen jäsen, joka omistaa merkittävän osan yhtiön osakkeista. Hallituksen jäsenten ja osakkaiden oikeus palkkaturvaan ratkaistaan tapauskohtaisesti.

Jos jotain saatavia joudutaan jättämään nopeutetun menettelyn ulkopuolelle, voi työntekijä tehdä näistä saatavista oman hakemuksen tai pyytää ammattiliittoa tekemään hakemuksen puolestaan. Määräaika hakemuksen tekemiseen on kolme kuukautta saatavan erääntymisestä. Pesänhoitajan tulee informoida hakijaa tästä asiasta.

Yhteenvedo saatavista

Saatavista tulee tehdä yhteenvedo, josta käyvät ilmi työntekijöiden yhteenlasketut bruttopalkat, ennakonpidätykset, muut vähennykset ja nettopalkat. Usein tiedot yhteenvedoa varten saadaan palkanlaskentaohjelmasta. Yhteenvedon laatii palkanlaskija tai konkurssipesä, sopimuksen mukaan.

Jos saat tehtäväksi laatia konkurssipesän palkkaturvahakemuksen

Tarkempia ohjeita on KEHA-keskuksen ohjeessa ”Nopeutetun palkkaturvamenettelyn ohje pesänhoitajalle”. Ohje löytyy KEHA-keskuksen internet-sivuilta ja pesänhoitajalta.

Palkkaturva maksetaan aina työntekijän eläkemaxulla ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksulla vähennettynä. Kyseisiä maksuja ei saa sisältyä haettavaan palkkaturvaan, ei valvottaviin, massavelkaksiin tai saneerausaikaisiin saataviin. Kyseiset erät tulee kuitenkin näkyä normaalisti palkkalaskelmilla.

Konkurssipesä palkan maksajana

Konkurssipesän on tilitettävä työntekijöiden saatavista ennakonpidätys verokorttien mukaan ja muut mahdolliset pidätykset (ay-jäsenmaksu ja ulosotto) palkkaturvaa työntekijöille maksaessaan.

Konkurssipesä ilmoittaa eläkepalkkana Eläketurvakeskukselle ja ennakonpidätyksen alaisena palkkana verohallinnolle työntekijän palkkaturvan bruttomäärän sekä tekee tulorekisteri-ilmoitukset.

Palkkaturvana maksettuja työntekijäin eläkemaxuja ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuja ei tilitetä mihinkään. Saatavat ajalta ennen konkurssia ovat työeläkevakuutuslaitoksen valvottavaa saatavaa ja massavelkaisten saatavien osalta pesän massavelkaa. Palkkaturva ei maksa työnantajan sosiaaliturvamaksuja.

Konkurssipesä suorittaa massavelkaisista palkoista sosiaaliturvamaksun konkurssipesän varoista.

Palkkaturvan yhteystiedot

Kun olet saanut pesänhoitajalta asiaa hoitavan esittelijän yhteystiedot sähköpostilla, ota aina häneen yhteyttä puhelimitse tai sähköpostilla.

Muut palkkaturvan yhteystiedot:

KEHA-keskus/Palkkaturva
PL 54
00521 Helsinki

palkkaturva.uusimaa@ely-keskus.fi

Palkkaturvan asiakaspalvelu palkkaturvan hakijoille ja työnantajille arkisin klo 12-15
puh. 0295 020 020